

tñ vt dixi tanta facta est in corpibus p̄suetudo
 ⁊ ita in hec miro mō relabēs foras se n̄a pie-
 cit int̄tio: vt cū ab incerto corp̄m ablata fue-
 rit vt in sp̄m m̄to certiore ac stabiliore cog-
 nitione figat̄: refugiat ad ista: ⁊ ibi appetat req̄
 em vñ traxit infirmitatē. **C**ui⁹ egritudini cō-
 gruendū est: vt si qñ interiora spiritalia accō-
 modati⁹ distinguere atq; facili⁹ insinuare co-
 namur: de corp̄ palibus exteriorib⁹ similitudinū
 documēta capiamus. **S**ensu igit̄ corp̄is exte-
 rior: hō p̄ditus sentit corp̄a: ⁊ iste sensus qđ fa-
 cile aduertitur quin quipertitus est: vidēdo:
 audiendo: olfaciēdo: gustādo: tangēdo. **S**z
 multū est ⁊ non necessariū vt omnes hos qñ
 qđ sensus id qđ querimus interrogem⁹. **Q**đ
 em nobis vnus eorū renunciat: etiam in ceteris
 valz. **S**taq; potissimū testimonio vtamur
 oculorū. **I**sem sensus corp̄is maxime excellit
 ⁊ est visioni mentis p̄ sui generis diuersitate
 vicinior.

De visibili ⁊ vidente atq; visioe. **La. II.**

Cum igitur aliquod corpus videm⁹
 hec tria qđ facillimū est consideran-
 da sunt ⁊ dinoscēda. **P**rimo ipsa res
 quā videmus siue lapidem siue aliquam flam-
 mam siue quid aliud qđ videri oculis potest.
 quod vtiq; iam esse poterat: ⁊ anteq; videre-
 tur. **D**einde visio que non erat p̄usq; rem illā
 obiectam sensui sentiremus. **T**ertio qđ in ea
 re que videtur qđ diu videtur sensum detinet
 oculorū: id animi intentio. **I**n his igitur trib⁹
 non solum est manifesta distinctio: sed etiam
 discreta natura. **P**rimum quippe illud corp⁹
 visibile longe alterius nature qđ sensus oculo-
 rum quo sibi et incidente fit visio. **I**psaq; vi-
 sio quid aliud qđ sensus ex ea re que sentit in-
 format⁹ apparet. **Q**uis re visibili detracta nul-
 la sit: nec vlla omnino esse possit talis visio: si
 corpus non sit quod videri queat. **N**ullo mo-
 do tamen eiusdem substantie est corpus quo
 formatur sensus oculorū: cum idez corpus vi-
 detur: ⁊ ipsa forma que ab eodem imprimi⁹ sen-
 sui que visio vocatur. **C**orpus em̄ visum i sua
 natura sepabile est. **S**ensus aut̄ qui iam erat
 in animante: etiam p̄usq; videret qđ vidē pos-
 set: cū in aliquid visibile incurreret: vel visio
 que fit in sensu ex visibili corp̄e cū iam cōiun-
 ctum est ⁊ videt̄. **S**ensus ergo vel visio: i-
 sensus nō formatus extrinsecus: vel sensus for-
 matus extrinsec⁹: ad animantis naturā p̄tinet
 oīno aliā qđ ē illud corpus qđ vidēdo sentim⁹
 quo sensus nō ita format⁹ vt sensus sit: s̄ vt vi-
 sio sit. **N**am sensus ⁊ ante obiectū rei visibilis
 nisi esset in nobis nō distarem⁹ a cecis: dum

nihil videmus: siue i tenebris: siue clausis lu-
 minib⁹. **H**oc aut̄ distam⁹: qđ nobis inest ⁊ nō
 videntibus quo videre possim⁹ qđ sensus vo-
 cat̄: illis vō non inest. **H**ec aliunde nisi qđ eo
 carent: ceci appellant̄. **I**tem illa animi int̄tio
 que in ea re quā videmus sensum tenet atq;
 vtrūq; coniungit: non tñ ab ea re visibili natu-
 ra differt: qñ quidē iste anim⁹ illud corpus est
 sed ab ipō qđ sensu atq; visione qñ solius ani-
 mi est hec intentio. **S**ensus aut̄ oculorū nō ob-
 aliud sensus corp̄is d̄: nisi qđ ⁊ ipsi oculi mem-
 bra sunt corp̄is: **E**t q̄uis nō sentiant corpus
 exanime: aīa tñ cōmixta corp̄i p̄ instrumentū
 sentit corporeū: ⁊ idē instrumentū sensus vo-
 catur. **Q**ui etiā passione corp̄is cuz quisq; ex-
 cecat̄ intercept⁹ extinguit̄: cum idez maneat
 anim⁹: ⁊ eius intentio luminib⁹ amissis: cum
 non habet quidē sensum corp̄is que videndo
 extrinsec⁹ corp̄i adiūgat̄: atq; in eo viso figat̄
 aspectū: visu tñ ipō iudicet se adempto corpo-
 ris sensu: nec p̄ire potuisse: nec minui. **M**a-
 net em̄ quidā vidēdi appetit⁹ integer: siue id
 possit fieri: siue non possit. **H**ec igit̄ tria: corp⁹
 qđ videt̄: ⁊ ipsa visio: ⁊ que vtrūq; coniungit
 int̄tio: manifesta sunt ad dinoscendū: nō so-
 luz p̄pter pp̄ria singulorū: verū etiā p̄pter dif-
 ferentiā naturarū. **A**tq; in his cum sensus nō
 p̄cedat ex corp̄e illo quod videt̄: sed ex corp̄e
 sentiētis animantis: cui aīa suo quodaz miro
 mō cōtemp̄at̄: tñ ex corp̄e quod videt̄ gignit̄
 visio: i- sensus ip̄e format̄: vt iam nō tñ sensus
 qđ etiā in tenebris esse integer p̄t: dum est in
 columitas oculorū: sed etiā sensus informat⁹
 sit: qđ visio vocat̄. **S**ignit̄ qđ ex re visibili visio: s̄
 nō ex sola: nisi assit ⁊ vidēs. **Q**uocirca ex visi-
 bili ⁊ vidēte gignit̄ visio: ita sane vt ex viden-
 te sit sensus oculorū: ⁊ aspiciētis atq; intuen-
 tis intentio. **I**lla tñ informatio sensus: que vi-
 sio dicit̄ a solo imprimat̄ corp̄e qđ videt̄: i- a re
 aliqua visibili: qđ detracta: nulla remanet for-
 ma que inerat sensui dū adesset illud qđ vide-
 bat̄. **S**ensus tñ ip̄e remanet qđ erat ⁊ p̄iusq; ali-
 qđ sentiret̄: velut in aqua vestigiū tādū est:
 donec ip̄m corpus qđ imprimi⁹ inest: quo ab-
 lato nullū erit: cū remaneat aqua que erat: ⁊
 anteq; illā formā corp̄is capet. **I**deoz nō pos-
 sumus quidē dicere qđ sensum gignat̄ res visi-
 bilis: gignit̄ tñ formā velut similitudinē suam
 que fit in sensu: cum aliqd videndo sentimus
Sed corp̄is formā qđ videmus: ⁊ formā qđ ab
 illa in sensu videntis fit p̄ eundē sensum non
 discernim⁹: qñ tanta coniunctio est: vt non pa-
 teat discernendi locus. **S**ed rōne colligimus
 nequa qđ nos potuisse sentire: nisi fieret in sen-

Libe

su nostro aliqua similitudo conspecti corporis. Neq; em̄ cū anulus cere imp̄mit̄: iō nulla imago facta est qz nō discernit̄: nisi cū fuerit separata. Sed qm̄ post cerā separatā manet qd̄ factus est vt videri possit: p̄pterea facile psuadetur qz inerat iam cere forma imp̄ssa ex anulo: et añ q̄ ab illa separet̄. Si aut̄ liquido humori ad iūgeret̄ anul̄: eo detracto nihil imaginis appareret. Nec iō tñ discernē rō non deberet: fuisse in illo humore añq̄ detrahere t̄: anuli formam factā ex anulo q̄ distinguēda ē ab ea forma que in anulo est vñ ista facta est: q̄ detracto anulo nō erit: q̄uis illa i anulo maneat vñ ista facta est. Sic sensus oculor̄ nō iō non habet imaginē corporis qd̄ videtur q̄ diu videtur qz eo detracto nō remanet. Ac p̄ hoc tardiorib⁹ ingenijs difficillime psuaderi pōt formari in sensu nostro imaginē rei visibilis cū eam videmus et eandē formā esse visionē. Sed qui forte aduerterit qd̄ cōmemorabo: non ita in hac inquisitione laborabit: plerūq; cū diu scule attēderimus queq; luminaria: et inde oculos clauerimus: quasi x̄sant̄ in cōspectu quidem lucidi colores varie sese cōmutantes: et minus minusq; fulgētes donec oino desistant. Quas intelligēdū est reliquias esse forme illius q̄ facta erat in sensu: cū corpus lucidū videretur paulatimq; et quodā mō gradatim deficiendo variari. Nam et insertar̄ fenestrarū cancelli: si eos forte intuebamur: sepe in illis apparere coloribus vt manifestū sit hāc affectionem nro sensui ex ea re que videbat̄ impressam. Erat ḡ etiam cū viderem⁹ et illa erat clarior et exp̄ssior: sed multū p̄iuncta cū specie rei eius que cernebat̄ vt discerni oino nō posset et ip̄a erat visio. Quinetiā cū lucerne flammula mō quodā diuaricatis radijs oculor̄ q̄si geminas: due visiones sunt: cum sit res vna q̄ videt̄. Sigillatim q̄ppe afficiunt̄ idem radij de oculo suo quicq; emicātes: dum non sinunt̄ i illud corpus intuendū pariter cōiuncteq; concurrere vt vnus fiat ex vtroq; cōtuit⁹. Et iō si vnū oculum clauerimus nō geminū ignē: s̄ si cuti est vnū videbimus. Cur aut̄ sinistro clauso illa species desinet videri que ad dextrum erat: vicissimq; dextro clauso illa intermorif que ad sinistrum erat: et longū est et rei presentinon necessariū mō querere atq; differere. Q̄ em̄ ad susceptā qōem satis est: nisi fieret i sensu nostro quedam imago simillima rei et⁹ quam cernimus: non fm̄ oculor̄ numero flāme species geminaret̄: eum quidem cernendū modus adhibitus fuerit: qui possit concursum separare radior̄. Ex vno quippe oculo q̄

libet modo deducto aut impresso aut intor̄ to si alter clausus ē dupliciter videri aliquid qd̄ sit vnū nullo pacto potest. Que cum ita sint tria hec q̄uis diuersa natura quemadmodum in quandam vnitatem cōtemperant̄ meminermus: id est species corporis que videtur et impressa eius imago sensui qd̄ est visio: sens⁹ format⁹ et voluntas animi que rei sensibili sensum admouet: in eor̄ ip̄az visionē tenet. Horum primum: id est res ip̄a visibilis non pertinet ad animantis naturam: nisi cū corpus nostrum cernimus. Alterum autem ita pertinet vt et in corpe fiat: et p̄ corpus in anima: fit enim in sensu qui neq; sine corpore ē: neq; sine animo. Tertium vero solus anime est: quia voluntas est. Sum igitur horum trium tam diuersę substantię sint: tamen in tantam coeunt vnitatem: vt duo priora vix intercedente iudice ratione discerni valeāt: spēs videlicet corporis qd̄ videt̄: et imago ei⁹ q̄ fit in sensu: id est visio. Voluntas aut̄ tantā vim habet copulandi hec duo: vt et sensum formatū admoueat ei rei q̄ cernit̄: et in ea formatū teneat. Et si tā violēta est vt possit vocari amor: aut cupiditas: aut libido: etiā ceterum corpus animātis vehementer afficit. Et vbi non resistit pigrior: duriorq; materies: in similit̄ spēm coloremq; cōmutat licet videre corpusculū chameleontis: ad colores quos videt facillima cōuersione variari. Alior̄ aut̄ animalū quia non est ad conuersionem facilis corpulentia: fetus plerūq; pdūt libidines matrum cum quid magna delectōe conspexerit. Q̄ em̄ teneriora atq; vt ita dixerim: formabiliora sunt p̄mordia seminū: tā efficaciter et capaciter sequunt̄ intentionē materne anime: et que in ea facta est phantasiā p̄ corpus qd̄ cupide aspexit. Sunt exempla q̄ copiose commemorari possunt: sed vnū sufficit de fidelissimis libris: quo d̄ fecit Job. vt oues et capre varios coloribus parerent supponendo eis varia virgulta in cannalibus a quarum: que potantes intuerentur eo tempore quo conceperant. Sed anima rationalis deformiter viuūt: cum fm̄ trinitatem exterioris hominis viuūt: id est cum ea que forinsecus sensum corporis format: non laudabilem voluntatem qua hec ad vtile aliquid referat: sed turpem cupiditatem qua his inhe rescat accommodat.

De memoria q̄ visor̄ imago retinet̄: et itēti one aie q̄ i vtrūq; currit. Ca. III. q̄ Via etiā detracta specie corporis que corporaliter sentiebat̄: remanet i memoria similitudo eius quo rursus voluntas

Se. li. 30.